

Mødet genoptaget kl. 14.30.

Forhandlingen genoptages.

**Økonomi- og handelsministeren (Nyboe Andersen):** Jeg vil gerne takke ordførerne for den tilslutning, der er givet til, at regeringen fortsætter forhandlingerne for at nå frem til et udvidet nordisk økonomisk fællesskab. Der var vel nuancer i de varme grader, hvormed tilslutning blev givet, men det forekommer mig, at disse nuancer mere drejede sig om forhandlingernes tempo og form end just om selve målet. Ganske vist havde, hvad målet angår, hr. Aksel Larsen af min redegørelse fået det indtryk, at regeringen ikke skulle anse den nordiske union for et formål i sig selv, gavnlig for de nordiske lande under alle omstændigheder, men kun som noget, der var egnet til at forberede dem til deltagelse i et stort europæisk fællesmarked.

Herom vil jeg gerne sige, at vi naturligvis betragter et nordisk økonomisk fællesskab som noget, der er gavnligt i sig selv, og hvis det skulle forme sig sådan, hvad jeg ikke ønsker, at der ikke i nogen overskuelig fremtid bliver mulighed for en bred europæisk markedsløsning, ja, så mener vi afgjort, at Danmark vil være bedre stillet som medlem af et nordisk fællesskab end uden et sådant nordisk samarbejde. Vi mener derimod ikke, at de fordele, som et udvidet nordisk økonomisk fællesskab kan give os, er så store, at et sådant samarbejde kan give os anledning til at trække vore ansøgninger i Bruxelles tilbage, altså være et egentligt alternativ til en bred europæisk løsning, sådan som hr. Aksel Larsen og hr. Sigsgaard foreslog. Vi tror tværtimod, at en europæisk løsning kan blive endnu mere værdifuld for os, hvis vi udnytter tiden til at forberede os på den ved at styrke vor egen økonomi gennem det nordiske samarbejde. Jeg vil gerne føje til, at ønsket herom deles af alle, de nordiske, lande og det er derfor uberegtiget at tale om, at der skulle være lagt gift for det nordiske samarbejde gennem dette ønske om, at det kan blive en forberedelse til en bredere europæisk løsning.

Hr. Ivar Nørgaard gav udtryk for stor utålmodighed med hensyn til tidsforløbet af forhandlingerne. Jeg er enig med hr.

Ivar Nørgaard i, at man ikke bør lade denne sag drukne i et gustent overlæg, der ikke kan skære igennem alle mulige praktiske detaljer, men på den anden side må man også erkende, at der er store problemer, som vitterligt skal løses for at nå til et resultat, som alle parter kan erkende er forsvarligt, og det gavner ikke, at man forsøger at bagatellisere disse vanskeligheder og nærmer sig til at give indtryk af, at Danmark skulle være villig til så at sige at slutte en nordisk aftale for enhver pris uden hensyn til, om vi også opnår en rimelig balance mellem fordele og ulemper.

Hr. Ivar Nørgaard sagde f. eks., at han fandt det forbavsende, så langt man er nået på landbrugsområdet i embedsmandsrapporten. Det er nu efter min opfattelse udtryk for en nøjsomhed i kravene, som jeg ikke kan acceptere. Jeg må mene, at der stadig er et godt stykke vej igen, før der på det punkt er nået tilfredsstillende løsninger. Derfor må vi også under den fase, vi er inde i, tage hensyn til de betragtninger, som fremføres fra erhvervslivets side. Vi kan simpelt hen ikke forhandle os frem til rimelige løsninger på de mange problemer, der står tilbage i udformningen af toldunionen og i landbrugssamarbejdet og alle de andre vigtige spørgsmål, uden at vi har et praktisk samarbejde med den sagkundskab, som er repræsenteret i erhvervslivet og dets organisationer. Jeg har da også under mine forhandlinger mødt udpræget vilje til at gå ind i et sådant samarbejde; sidst mødte jeg det i går på et møde med repræsentanter for Industrirådet.

Jeg vil i den forbindelse sige til hr. Haunstrup Clemmensen, at jeg er enig i den betragtning, at vi ikke kan nøjes med at se på gennemsnitsberegninger af virkningerne af en nordisk toldunion. Det giver ikke det tilstrækkelig klare billede af de problemer, som kan opstå for den enkelte industrigren eller de enkelte virksomheder som følge af en fælles nordisk toldtarif. Netop dér er det jo, at det tilsagn om konkrete forhandlinger mellem industriens og regeringens repræsentanter er vigtigt, fordi man må prøve på at gå i dybden med disse problemer nu i de kommende uger før de afgørende forhandlinger og beslutninger fra statsministrene.

Hr. Haunstrup Clemmensen fremhævede